

Fiatalkori seborrhoeás bőr kialakulása és kezelési lehetőségei

A fiatal korosztály állandó problémái közé tartoznak a bőrön megjelenő **seborrhoeás tünetek**. Jóformán minden tini átesik ezen időszakon, melynek során kinek enyhébb, kinek súlyosabb megjelenési formában jelentkezik ez a tünetegyüttes.

az átlagosan 10 éves korban kezdődő **mitesszeres problémák** legsúlyosabb periódusa 17-19 éves korra tehető, majd 21-25 éves korra jelentősen lecsökken, ezután elmúlik.

Kialakulásának háttere

A serdülő korosztály **komedó- és aknéképződésének** kiváltó oka a **szervezet megváltozott hormonszintje**. A hormontermelő sejtek **több androgén hormont** képeznek, ezáltal a **faggyúmirigy-termelés is növekszik**,

valamint a **faggyú összetétele megváltozik**. Az egészséges bőrfelületen megfelelő mennyiségű baktérium található. A megnövekedett faggyútermelés következtében a bőrlégzés csökken, hatására bizonyos baktériumok szaporodása aktiválódik. Ezen baktériumok (pl. *Propionibacterium acnes*) felszaporodásával egy időben anyagcseretermékeik kiválasztása is intenzívebbé válik és az így megnövekedett faggyúmennyiség elzárja a szőrtüsző kivezető nyílását és komedót képez. A szőrtüszőben megrekedt faggyúban koleszterin-észterek halmozódnak fel nagy koncentrációban.

■ **Olajos seborrhoea** esetén a szabad zsírsavak lágyítják a faggyú összetételét, nyílt komedókat létrehozva, melyek sejtörmelékekkel színezettek.

■ **Korpás seborrhoea**s bőrtípusnál koleszterin-észterek hatására fokozott az elszarusodás, így kialakulnak a zárt kemény komedók. A gyulladós folyamatok létrejötte zárt fejű komedók következtében jelentkezik.

A **Propionibacterium acnes anyagcseréjének hatására nagy mennyiségben szabad zsírsav és glicerin keletkezik**. A zsírsav, mint vegyi inger bejut az irharétegbe, ezáltal acetyl-kolint és hisztamint szabadít fel. A folyamat által erős vérbőség és gyulladás keletkezik a hámban vagy irhában. A véráramból felgyülemlett vérsavó, fehérvérsejtek fibrogénnel és trombin fibrinszállal gyulladt területet alakítanak ki. Ezt nevezzük **aknének**. Az így létrejött gyulladás bárminemű megsértése az addig elhatárolt területen belül felgyülemlett baktérium kiáramlásához vezet, ezáltal a környező területet megfertőzve újabb gyulladásokat hozhat létre – mindez többnyire hegeképződéssel járó tartós szöveti károsodáshoz vezethet.

<http://www.beauty-forum.hu/cikkek/>

CIKKEK

„Anti-aging” kulcsszót a „Keresés-rubrikába” beírva további információt talál

A kozmetikus kompetenciájának határai

Az akne kozmetikus által kezelhető válfaja a **fiatalkori akne** (Acne juvenilis), amely időszakos hormonváltozás következtében jön létre, és amelyben a gyulladás a papillaris réteg határáig húzódik.

Az akne további megjelenési formáinak kezelése **kizárólag bőrgyógyász szakorvos kompetenciája**, mert a gyulladás érinti az irharéteget és megsértése szöveti károsodást okoz. Ilyenkor belsőleg alkalmazott (például természetes A-vitamint tartalmazó tablettával), hosszan elhúzódó kúrát javasolnak.

Pustulák és nodusok

A gyulladós folyamatok jelentkezhetnek **pustulák** (rendszerint kiterjedt, gennyes gyulladások) formájában, melyek általában 10 nap után felszívódik, azonban **nodusok** nagy kiterjedésű gyulladt csomók formájában akár 2-3 hétig is elhúzódhat, továbbá kialakulhatnak cisztás mély csomók, hólyagok, melyek gyógyulása akár hónapokig is eltarthat. Megjelenésük

leggyakoribb a homlok és az orcák területén, de kiterjedhet az áll, a hát vagy ritkán a törzs tájékára is. Statisztikai megfigyelések alapján a **sötétebb bőrrel rendelkező egyének nagyobb százalékánál jelenik meg, mint a világosabb bőrűeken**, de akár örökletes megbetegedés is okozhatja. Érdekeség, hogy megjelenési formái között a **Malorca acne** egy hosszú napfényes nyaralás alkalmával is létrejöhet. Ebben az esetben általában 2-3 hét alatt normalizálódik a bőr állapota.

Szövődmények

Az akné kezelése során nekünk, kozmetikusoknak nagyon fontos a vendéggel folytatott kommunikáció, melyben felhívjuk a figyelmét a helytelen „házilagos” kezelés következményeire, a pigmentfoltok vagy hegek kialakulásának veszélyeire.

■ **Pigmentfoltok** létrejötte általában sötétebb bőrű vendégeken jellemző, helyenként a melanintermelés megnövekedését lapos, elszíneződött foltokban láthatjuk. **Az akne gyulladós folyamatai túlzott pigmenttermelésre készíti a melanocitákat**. A pigmentek tirozináz enzimet és szintetizált melanint tartalmaznak. A felhalmozott pigment szemcsék elszínezik a korábban gyulladt, sérült területet. Erősebb gyulladás következtében igen nagy, erős hiperpigmentált foltokat láthatunk. Fontos, hogy napfény hatására ugyan nem jön létre újabb pigmentáció, de a már sötétebb területek súlyosabbakká válhatnak. A foltok felszívódása hosszú, akár 1 éves folyamat is lehet.

■ A helytelen kezelése másikkal a **hegeképződés**. Az akne irharéteget érintő válfajai a bőrfelszín hegesedéséhez vezethetnek. Hegek jelentkezhetnek keloidokként (sarjszövet behegesedése folytán kiemelkedett bőrfelszín) vagy sorvadás következtében a bemélyedt felszínen atrófiás hegeként.

Kezelési lehetőségek

Hegek elsimítására **kúraszerűen** hatásos a **kémiai peeling alkalmazása**. Glikolsav-tartalmú készítmények mellett, **kozmetikus által biztonságosan használhatóak a 15%-os glikolsav tartalmú termékek**. A kúra során fokozható a sejtek regenerációja és megújulása. Kezelés után mindig gondoskodni kell a megfelelő regeneráló hatóanyagokról, mely egyben seborrhoea-ellenes anyag is kell, hogy legyen. **A kúra kombinálható havi rendszerességgel alkalmazott tús mezoterápiával**. A kezelés során hyaluronsav- és kollagéntartalmú orvosi sterilitású szérum használatával a kollagénszintézist serkenthetjük, illetve finomíthatunk a hegeken.

■ **Kozmetikus által végzett tisztító kezeléseket havi rendszerességgel iktassunk be**, de az otthoni ápolás fontossága emellett is elengedhetetlen. Legfontosabb alapelv a kezelés során, hogy csökkentsük a gyulladásos folyamatokat, ehhez eltávolítjuk a felgyülemlett komedókat és pótoljuk a bőr nedvességtartalmát.

■ Normál esetben a fiatal bőrfelszínről 28 naponként elszarusodó sejtek válnak le és természetes módon távoznak. A fokozott szaruképzés következtében felhalmozódott szarusejteket először el kell távolítani, hogy a kezelésünk eredményes legyen. Használhatunk **polimer szemcséket tartalmazó peelinget**, de ezek **alkalmazását a gyulladt felületen mellőzni kell**, mert mikrosérüléseket okozhat és ez további infekcióhoz vezethet. Erre az esetre alkalmasabb a 6%-os glikolsav tartalmú AHA-savas krémpeeling vagy bromelain-, papaintartalmú enzimpeeling-maszk használata.

■ Ne felejtjük a peeling után a bőr pH-értékének visszaállítását, melynek során gyulladáscsökkentő tonikot használjunk!

■ A tisztítás során vigyázzunk az egymás mellett elhelyezkedő gyulladt góccokra, melyeknek sérülése további felülfertőzéshez vezethet. Az **alapos tisztító kezelés után mindig fertőtlenítsük le a bőrfelületet antiszeptikus habbal**, mely triple aktív komplex hatása révén elpusztítja a Gram-pozitív, Propionibacterium acnés és egyéb sebfertőző baktériumokat.

■ Minden **seborrhoeás bőrkép ápolásában fontos szerepet kap a nedvességpótlás, a faggyúmirigy-normálizálás és a baktériumok számának csökkentése**. A Ferment komplexben található Lactobacillus Rye Flour Ferment egy aminosavakból (aszpargánsav, glutaminsav, stb.) álló kompozíció, mely már alacsony koncentrációban is anti-mikrobiális hatást fejt ki a patogénekkel szemben. Egy tanulmány (G.Wolf et al., 2014)* szerint az alkalmazás eredményeképpen 21 nap elteltével jelentősen kevesebb bőrgyulladás tapasztalható. Továbbá a lándzsás útifűlevél kivonata hatékony baktériumölő, gyulladáscsökkentő és sebgyógyító hatású. A közönséges mahónia gyökér 1%-os koncentrációban dermatológiailag bizonyítottan hatásos az Acne vulgaris ellen. A koncentrátum beszívódása után nyugtató pakolásként méregtelenítő hatású maszk hatékonyságát erősíthetjük alkalikus kalcium-karbonátot és barnamoszatot tartalmazó alapporral, amely segít a megfelelő sav-bázis egyensúly kialakításában. A méregtelenítő maszk legfontosabb összetevője az olajfalevél-kivonat. Az olajfalevélből izolált és tisztított hatóanyag aktiválja a proteoszóma rendszer működését. (A sejten

belül felhalmozódott anyagcseretermékek lebontásában számos sejtszervecske vesz részt, ezek egyike a proteoszóma, mely a sejt fehérjéinek szabályozott lebontásáért felelős, mint fehérjebontó rendszer. Mivel a proteoszóma nem képes önmagában fehérjék bontására, az ubikvitin, egy 76 aminosavból álló fehérje hozzákapcsolódik a károsodott fehérjékhez, így segíti annak hatásos lebontását. Az izolátum így segíti a sejtben keletkezett méreganyagok kiürítését és optimalizálja a sejtosztódást.)

■ A kezelést még hatékonyabbá tehetjük aktív szénen tartalmazó algamaszkkal, mely hatóanyagai révén csökkenti a faggyúmirigy működését és elnyeli a feleslegesen termelődött faggyút.

Otthoni ápolás

Az eredmény hatásossága érdekében **az otthoni ápolás is kulcsfontosságú**. Tilos a komedók, aknék nyomkodása! Reggel és este el kell távolítani a felgyülemlett faggyút és szennyeződést egy kíméletes mélytisztító alkoholmentes géllal. Ezt követően hidratálni szükséges:

■ **olajos seborrhoea** esetén ferment-komplex szérum vagy laktobacillus tartalmú liposzómás gél használatával,

■ **korpás seborrhoeánál pedig** méregtelenítő krém használata javasolt.

■ **Gyulladt aknés megjelenéseknél** intenzív gyulladáscsökkentő, sebgyógyító hatású krém használatával fokozhatjuk a hatást.

A külső ápolás hatásos kiegészítője a belsőleg alkalmazott vitaminkúra. A gyulladások csökkentésére C-vitamin, seborrhoeás tünetekre A-, E- és B-vitamin-komplex szedése javasolható. Belsőleg alkalmazott kúránál mindig érdemes egy általános vérvkép, illetve egy bőrgyógyász szakorvos diagnózisa az esetleges hiánytünetek felmérése érdekében.

* G. WOLF et al. (2014) Lactobacillus Rye Flour Ferment/Filtrate – Sustainable Probiotic Active Ingredient Complexes for advanced Skincare; SOFW-Journal, 3/2014]

TÓTH KATALIN

mesterkozmetikus, sminktetőváló és szempilla stylist. A Baalbek Stúdió oktatója, a dr. Rimpler és Isabelle Lancary termékek szaktanácsadója.